

BR. 889, 3. VELJAČE 2025.

Trgovina na malo u plusu, industrijska proizvodnja u minusu

- Prema podacima Državnog zavoda za statistiku realni promet od trgovine na malo u prosincu je porastao za 0,7% na mjesečnoj razini odnosno za 6,5% na godišnjoj razini. I u jednom i u drugom slučaju zabilježena stopa rasta istovjetna je ili slična stopama zabilježenim tijekom listopada i prosinca. Sukladno navedenom, posljednje prošlogodišnje tromjesečje donijelo je porast realnog prometa od trgovine na malo za 2,1% u odnosu na prethodno tromjesečje, dok je u odnosu na 4Q2023 realni promet porastao za 6,6%, pri čemu je u posljednjih pet tromjesečja zamjetan lagani trend usporavanja stopa rasta. Na cjelogodišnjoj razini prosječan porast realnog prometa u trgovini na malo iznosio je 7,3%, pri čemu je rast u trgovini na malo prehrambenim proizvodima, pićima i duhanom iznosio 4,3%, dok je trgovina neprehrambenim proizvodima zabilježila rast realnog prometa od 11,7% što ukazuje da je rast realnih raspoloživih dohodaka potaknuo kućanstva na veće kupovine. I u tekućoj godini očekujemo nastavak rasta realnog prometa u trgovini na malo potaknut daljnjim rastom realnih dohodaka te stabilnim tržištem rada, iako će dinamika rasta usporiti u odnosu na prošlu godinu. Prvi podatci Porezne uprave ukazuju da je iznos fiskaliziranih računa u siječnju ove godine u djelatnosti G-47 porastao za 7,6% u odnosu na siječanj lani, pri čemu smo zadnja dva petka u mjesecu imali i kolektivnu akciju bojkota maloprodajnih trgovina od strane potrošača, što je iznos fiskaliziranih računa smanjilo za 47% odnosno 36% u odnosu na prosječan iznos zabilježen u prethodna dva petka prije početka bojkota.
- Istovremeno objavljeni su i podatci o kretanju industrijske proizvodnje, koja je u prosincu zabilježila rast od 6,3% na mjesečnoj razini odnosno 5,3% na godišnjoj razini, što je u konačnici prosječnu godišnju stopu pada proizvodnje zaokružilo na -2,4% u 2024., a podsjetimo se da je i u 2023. ostvaren blagi pad od -0,1%. Kretanja u industrijskoj proizvodnji tijekom prošle godine bila su izrazito volatilna, naime, tijekom prve polovice godine zabilježen je snažan pad aktivnosti (-4,3%), da bi se u drugoj polovici godine izmjenjivali mjeseci nešto blažeg rasta i pada sve do samog kraja godine kad u studenom aktivnost bilježi pad od -6,3%, te spomenuti rast od 5,3% u prosincu, što je u konačnici rezultiralo padom aktivnosti od samo -0,5% u 2H24. I dok je tijekom prve polovice godine pad aktivnosti zabilježen u svim glavnim grupacijama (intermedijarni proizvodi -1,7%,

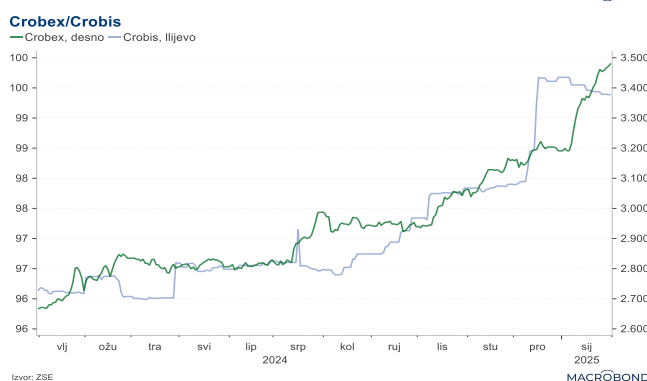
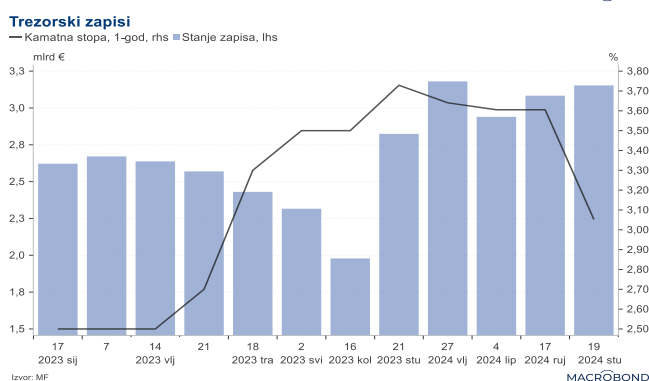
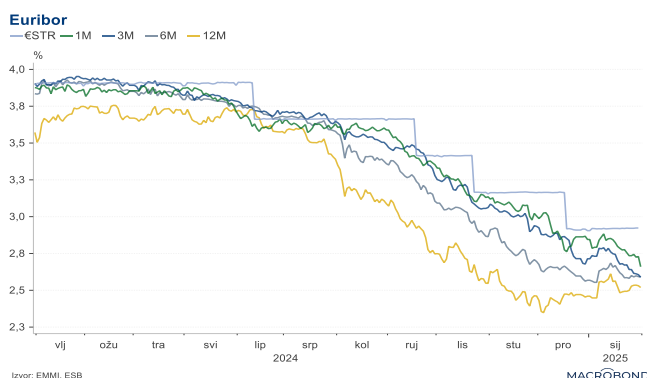
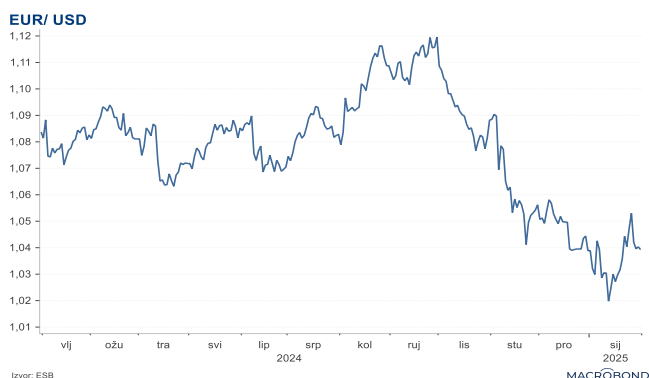
Snažan rast realnog prometa od trgovine na malo u 2024.

Industrijska proizvodnja u minusu i drugu godinu zaredom

energija -15,1%, kapitalni proizvodi -7% te trajni potrošački proizvodi -12,4%) s izuzetkom netrajnih potrošačkih dobara (+1%), u drugom dijelu godine energija bilježi porast od 6,1%, a pad kod kapitalnih proizvoda smanjuje se na -1,8%, dok proizvodnja netrajnih potrošačkih dobara pada u minus. S obzirom na neizvjesnu dinamiku oporavka inozemne potražnje i u narednom razdoblju očekujemo nastavak volatilnosti, premda bi se kretanja u skladu s očekivanim oporavkom rasta u glavnim trgovinskim partnerima trebala donekle stabilizirati, iako trenutno prevladavaju negativni rizici s obzirom na protekcionističke poteze američke administracije.

- Na prošlotjednoj je sjednici Upravno vijeće ESB-a, u skladu s našim očekivanjima, donijelo odluku o smanjenju ključnih kamatnih stopa za 25 b. b., ohrabreno kretanjem inflacije koja je u okviru prognozirane te za koju se očekuje da će pasti prema ciljanih 2% tijekom ove godine. Smjernice buduće monetarne politike su već uobičajeno izostale te ESB ponavlja da se ne opredjeljuje unaprijed za određenu dinamiku promjene stopa. Od 05. veljače kamatna stopa na prekonoćni depozit iznosit će 2,75%, na glavne operacije refinanciranja 2,90%, a na prekonoćne kredite 3,15%. Za razliku od ESB-a, FED je na prošlotjednoj sjednici odlučio zadržati ciljani raspon fed funds stope na 4,25-4,50%, a prema našim procjenama Fed će do sredine godine dvaput spustiti stope ako se ustaljeni trend pada inflacije ili se i dalje solidno tržište rada ohladi. Druga polovica godine ostaje, međutim, prilično neizvjesna. Prema riječima čelnika Powella neke bi od najavljenih mjera nove administracije mogle u kratkom roku usporiti dezinflacijski trend, no zasad nema dovoljno informacija da se procijeni njihov gospodarski učinak.
- U tjednu odluka središnjih banaka i objave razočaravajućeg podatka o stagnaciji BDP-a eurozone u posljednjem prošlogodišnjem tromjesečju, euro je oslabio prema dolaru na 1,0393, što je 0,8% niže na tjednoj razini.
- Euribor bilježi šarolika kretanja u prošlom tjednu nakon odluke ESB-a. Tako je na kraćim dospeljima ostvaren pad na tjednoj razini, na srednji rok marginalni rast, a na najdužu ročnost stagnacija. Kraj su tjedna time 3M i 6M dočekali na 2,6%.
- Dionice su zadržale pozitivan trend pa je Crobex ostvario 0,6%-tni tjedni rast (na 3.481 bod) uz neujednačenu izvedbu sektorskih indeksa (CROBEXindustrija +0,9% na 2.473, CROBEXnutris -0,1% na 866, CROBEXturist +2,8% na 4.430). Crobis je mirovao (na 99,4 boda).

**ESB snizio kamatne
stope za 25 b. b.,
Fed bez promjene**

PRAVNE NAPOMENE

Ovu publikaciju izdaje PRIVREDNA BANKA ZAGREB-DIONIČKO DRUŠTVO, Zagreb, Radnička 50 (dalje: PBZ) i namijenjena je klijentima Grupe PBZ. Ova publikacija je načinjena samo sa svrhom informiranja i ne može se ni na koji način smatrati ponudom ili pozivom na kupnju bilo koje imovine ili prava koji se u njoj spominju. Informativni karakter ove publikacije znači da ona ne može služiti kao zamjena za vlastitu prosudbu i procjenu bilo kojeg čitatelja ili primatelja ove publikacije. Informacije, mišljenja, analize, zaključci, prognoze i projekcije koji se ovdje iznose zasnivaju se na javno dostupnim podacima u čiju se točnost PBZ pouzda, ali istu ne može jamčiti. U skladu s navedenim, svi stavovi, mišljenja, zaključci, prognoze i projekcije izneseni u ovoj publikaciji podložni su promjenama koje ovise o promjenama podataka kako ih objavljuju korišteni izvori. PBZ dopušta daljnje korištenje podataka iz ove publikacije, uz obavezno navođenje ove publikacije kao izvora. Svaka imovina koja se spominje u ovoj publikaciji i čije se kretanje komentira može, s vremena na vrijeme, biti predmet trgovanja, odnosno zauzimanja pozicije od strane PBZ-a.

EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA

Ivana Jović
Ana Lokin

www.pbz.hr